روزنامه شرق

سال چهارم ■ شماره ۸۴۶ ■ چهارشنبه ۸ شهریور ۱۳۸۵ ■ ۵ شعبان ۱۴۲۷ ■ ۳۰ آگوست ۲۰۰۶

۳۲ صفحه ■ به همراه ۱۶ صفحه نیازمندی‌های شرق ویژه استان‌های تهران، قزوین و قم ■ ۱۵۰ تومان

آغازگر اسلام سیاسی مدرن

مروری بر زندگی و آثار سیدقطب

سید قطب (۹ اکتبر ۱۹۰۶ - ۲۹ اوت ۱۹۶۶) نویسنده نظریه‌پرداز مصری و عضو اخوان‌المسلمین مصر بود. شهرت او بیشتر به سبب بازنگری وی در تاثیر اصول گرایی اسلامی بر تحولات اجتماعی و سیاسی، به ویژه کتاب «معالم فی الطریق» است. در کتاب تفسیر جامع قرآن، «فی ظلال القرآن الکریم» برداشت‌های مدرنی از مفاهیمی اسلامی نظیر «جهاد»، «جاهلیت» و «امت» مطرح شده است. این کتاب جایگاه مهمی در اندیشه‌های وی دارد. . .

صفحه ۶

روشنفکری دینی به مثابه مدرسه

سخنرانی جلایی‌پور در خانه عبدالله نوری

در عرصه عمومی ایران بیشتر بحث‌ها درباره روشنفکران دینی حول سئوالات ذیل در جریان است. روشنفکران دینی سنت، دین و مدرنیته را چگونه ارزیابی می کنند و چگونه این پدیده‌های به ظاهر متعارض را در کنار هم قرار می دهند؟ آیا روشنفکران دینی حاملانی گذرا و مختص جوامعی که در معرض گذار از جامعه سنتی به جامعه مدرن‌اند، هستند؟ دینداری در جامعه مدرن الزاماتی دارد، روشنفکران دینی با کوشش‌های فکری خود چگونه می خواهند افراد . . .

صفحه ۲۰

احمدی‌نژاد، بوش را به مناظره دعوت کرد

عکس: عباس کوثری، شرق

گروه سیاسی، فرنوش امیر شاهی: «محمود احمدی‌نژاد» رئیس جمهوری ایران «جورج دبلیو بوش» رئیس جمهور آمریکا را به مناظره تلویزیونی دعوت کرد تا راه‌حل های دو طرف برای رفع مسائل جهانی به داوری افکار عمومی گذاشته شود. احمدی‌نژاد دیروز برخلاف مصاحبه‌های مطبوعاتی پیشینش، با کت و شلوار طوسی‌رنگ رسمی به میان خبرنگاران داخلی و خارجی آمد و رسماً از همتای آمریکایی‌اش دعوت کرد تا با یک شرط رودررو با او دیدگاه‌های خود را در مورد مسائل مختلف جهانی مطرح کند. او شرط انجام این مناظره را پرهیز از سانسور به ویژه برای مردم آمریکا عنوان کرد و گفت: «اجازه دهیم ملت‌های عالم انتخاب کنند. وقت آن رسیده است که به شعور و اندیشه ملت‌ها احترام بگذاریم.» احمدی‌نژاد همچنین در حاشیه کنفرانس به سئوال خبرنگار شرق مبنی بر اینکه در صورت پذیرش مناظره از سوی بوش، آیا حاضر است او را به ایران دعوت کند، پاسخ منفی داد و گفت: «من در ایران و ایشان در آمریکا با یکدیگر مناظره خواهیم کرد. امروز وسایل ارتباطی پیشرفته هستند و ما از امکانات آن استفاده می کنیم.» احمدی‌نژاد در عین حال بین «مناظره» و «مذاکره» تفاوت قائل شد و توضیح داد: «ما خواهان گفت‌وگو با همه عالم هستیم، اما مذاکره شرایطی دارد. ما با دوستانمان در یک شرایط گفت‌وگو می کنیم و با کسانی که هر روز چهره اخم‌آلود به ملت ایران نشان می دهند به گونه دیگری.» اما هنوز مدت زمانی از پیشنهاد احمدی‌نژاد نگذشته بود که کاخ سفید بلافاصله موضع گیری کرد. به گزارش ایسنا به نقل از رویترز، دانا پرینو سخنگوی کاخ سفید درخواست رئیس جمهوری ایران را به منظور ایجاد انحراف در نگرانی جامعه بین‌الملل و نه تنها آمریکا، درباره پرونده هسته‌ای ایران و نیز آنچه که «حمایت از تروریسم» نامیده ارزیابی کرد. این نخستین واکنش به پیشنهاد احمدی‌نژاد است و تا لحظه تنظیم خبر بوش شخصاً نسبت به این موضوع اعلام‌نظر نکرده است. با این حال پیش‌بینی می شود دعوت رئیس جمهور ایران از همتای آمریکایی‌اش که در ادامه نگارش نامه اردیبهشت گذشته به اوست، بازتاب‌های زیادی داشته باشد، به ویژه آنکه احمدی‌نژاد دیروز در کنار اعلام آمادگی‌اش برای مناظره، خبر دیگری هم داشت: «ما بر اساس حفظ کرامت ملت‌ها و انسان‌ها، پیشنهادهای عادلانه‌ای برای اداره جهان داریم که اعلام خواهیم کرد.» او اما اشاره‌ای به موضوع پیشنهادی‌اش نکرد و ترجیح داد که با تشریح دیدگاه‌هایش درباره مناسبات حاکم بر روابط بین‌المللی سئوال تازه‌ای را مطرح کند: «مناسبات ناشی از جنگ جهانی دوم تا کی باید ادامه یابد؟» رئیس جمهور اظهار داشت: «اگر فضای ناامنی و تهدید در جنگ جهانی دوم بر بخشی از جهان حاکم بود، امروز این فضا بر همه جهان حاکم است. مسابقه تسلیحاتی، زرادخانه‌های اتمی، شیمیایی و میکروبی شرایط آینده را به مراتب نگران‌کننده‌تر از فضای ۶۰ سال گذشته کرده است.» او برای رسیدن به جواب این پرسش راه‌حلی نیز ارائه کرد: «ما می توانیم از یک گروه ناظر بی طرف و عادل بخواهیم که از ملت‌ها همه‌پرسی کنند آیا حاضرند اداره جهان را به آمریکا و انگلیس بسپارند؟» با این اظهارات، احمدی‌نژاد سخنان آغازینش را پایان داد و یک ساعت و نیم به خبرنگاران زمان داد و از «علی جوانفکر» مشاور مطبوعاتی‌اش که در هیبت گرداننده مصاحبه حاضر شده بود خواست تا نمایندگان رسانه‌ها را به پشت تریبون دعوت کند. جوانفکر نیز که این بار به جای «احسان جهاندیده» مسئولیت اداره نشست خبری را برعهده گرفته بود با بیان اینکه ۶۰ خبرنگار ثبت‌نام کرده‌اند، از میان لیست مقابلش رسانه‌هایی را برای طرح سئوال انتخاب کرد که البته در میان آنها خبرنگار شرق حضور نداشت. خبرنگار صدای عدالت اولین سئوال را چنین پرسید: «اگر طیف فکری مصباح‌یزدی در انتخابات آتی خبرگان اکثریت مجلس را به‌دست آورند و متعاقب آن طرحی برای اعمال نظارت بیشتر بر عملکرد رهبری را تصویب کنند عکس‌العمل شما به لحاظ شخص حقیقی و حقوقی چه خواهد بود؟» احمدی‌نژاد با خنده جواب داد: «قانون اساسی همه روابط را به روشنی تبیین کرده است. لذا نیازی به تفسیر من نیست. مرجع تفسیر مشخص است و در انتخابات نیز مردم هر طور تصمیم بگیرند، همان می شود.»

■ دولت با نخبگان در ارتباط است

وقتی خبرنگار همشهری پشت تریبون قرار گرفت، احمدی‌نژاد خطاب به او پرسید: شما همشهری هستید؟ و با اشاره به کاپشن او گفت: «پس کاپشن احمدی‌نژادی پوشیدی؟» همین اشاره باعث شد تا پایان مراسم هر یک از خبرنگاران که بیشتر از یک سئوال داشت به کاپشن معروف احمدی‌نژاد اشاره کند و مجوز طرح سئوال‌های بیشتر را بگیرد. خبرنگار همشهری نیز دو سئوال پرسید. او خواستار توضیح سازوکار دولت برای رفع ضعف ارتباط با نخبگان موردنظر رهبری شد و در ادامه از رئیس جمهور خواست بدون تعصب دولت را نقد کند. وی نیز خاطرنشان کرد: «دولت هم اینک با جمع وسیعی از نخبگان ارتباط دارد. وزرا و معاونان از نخبگان کشور هستند و با بسیاری از مدیران و متخصصان کشور ارتباط داریم. خودم جلسات متعددی را با این نخبگان داشته‌ام اما اینکه به افزایش نقد در دولت توصیه شده، درست است. تلاش خواهیم کرد دایره نقد را وسیع‌تر کنیم تا هر کس فکر می کند نظری دارد بتواند نظرش را اعلام کند.»

■ فضای نقد دولت بی‌سابقه است

احمدی‌نژاد نیز ادامه داد: «صحبت‌هایی که در جلسه دولتمردان با مقام معظم رهبری مطرح شد اتفاقاً نقدی از عملکرد دولت بود. وزرا و معاونان نیز مشغول ارزیابی عملکرد خود هستند. هرکسی که از دولت نقد کرده است ما از آن استقبال کرده‌ایم.» وی با بیان اینکه «فضای نقدی که دولت نهم ایجاد کرده، سابقه نداشته است»، گفت: «حداقل تا ۱۵، ۱۶ سال اخیر این امر سابقه نداشته است، چرا که برخی دوستان تا مرزهایی چیزهایی را مطرح می کردند و برای اینکه محدودیتی ایجاد نشود، دولت از بسیاری از حقوق خود گذشت.» با این حال وقتی خبرنگار مردم‌سالاری به نامه اخیر الهام به دادستان تهران برای اعلام جرم علیه برخی رسانه‌ها اشاره کرد، رئیس جمهور گفت: «باید دید چه بلایی سر آقای الهام آورده‌اید که ایشان نامه‌ای نوشتند. این را بگذارید در مقابل صدها تیتر و مطلب خلاف واقع که بعضی از دوستان شما منتشر می کنند.» او همچنین راجع به نحوه برخورد دولت با رسانه‌ها نیز عنوان کرد: «روزنامه‌های ما دو دسته هستند؛ جمعی از روزنامه‌ها وابسته به احزاب هستند و برای رونق خود باید وابستگی‌شان را به احزاب مشخص کنند تا افرادی که تمایل به دیدگاه‌های آن حزب دارند از این روزنامه‌ها استفاده کنند. جمع دیگری از روزنامه‌ها مستقل هستند که باید استقلال خود را حفظ کنند و با استفاده از دیدگاه‌ها و نظرات دانشمندان به نقد و یا حمایت از دولت بپردازند.» احمدی‌نژاد با تاکید بر اینکه دولت باید حمایتش را از مطبوعات افزایش دهد، گفت: «در حال حاضر دولت از مطبوعات حمایت می کند ولی به نظر می رسد برای اینکه مطبوعات بتوانند از چهره‌های عالم‌تر استفاده کنند، این حمایت کافی نیست. من از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هم می خواهم تا با مسئولان مطبوعات جلسه‌ای داشته باشد تا راه‌های مناسب برای حل مشکلات مطبوعات با حضور آنها بررسی شود.»

■ برای همه شرایط آماده‌ایم

بحث عمده مصاحبه مطبوعاتی دیروز، حول آینده پرونده هسته‌ای ایران و بسته پیشنهادی اروپا دور می زد. احمدی‌نژاد در پاسخ به این پرسش که براساس نظر جان بولتون، نماینده آمریکا در سازمان ملل، این کشور قصد دارد ائتلاف جدیدی علیه ایران شکل دهد و اینکه آیا مردم باید برای تحریم آماده باشند، گفت: «آقایی اظهار نظر کرده و آزاد است، اما ما از تصمیمات در چارچوب مقررات تبعیت می کنیم و خارج از آن تعهدی نداریم. اقتصاد ما درون‌زا و بر پایه توانمندی است. ملت ما نیز ملتی قوی است و نیازهای اصلی خود را خود تامین می کند. ملتی که با دست خالی می تواند چرخه سوخت هسته‌ای را در اختیار داشته باشد می تواند بقیه مسائل را نیز حل کند و این در حالی است که ما زمین، آب، معدن، صنعت و فکر در اختیار داریم و زمان این ادبیات گذشته که کسانی بگویند ائتلاف علیه ما شکل می دهند، این ادبیات نشان‌دهنده شکست، لجبازی، کینه و عقده آنها است که زمان آن گذشته است.» او همچنین با بیان اینکه مقدماتی برای از سرگیری مذاکره با اروپا فراهم شده است، درباره اینکه اگر کوفی عنان در سفر به تهران درخواست تعلیق غنی سازی کند، پاسخ ایران چه خواهد بود، گفت: «آقای عنان باید در چارچوب مقررات بین‌المللی حرکت کند. هیچ‌کس حق و امتیاز ویژه ندارد.» او در ادامه در پاسخ به سئوالی درخصوص پایان مهلت قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل به ایران و احتمال تحریمات و واکنش ایران به آن گفت: «ما مطالبی را که لازم بوده و چارچوب عادلانه برای حل‌وفصل مسائل داشته در بسته‌ای که به اروپایی‌ها داده‌ایم به روشنی بیان کرده‌ایم. دیگر وقت آن گذشته که از ابزار شورای امنیت در معادلات استفاده کنند. این خیلی بد است که دو کشور خواسته‌ای دارند از شورای امنیت به صورت ابزار استفاده کنند و بعید می دانم به آن سمت بازگردند.» احمدی‌نژاد مواضع جمهوری اسلامی ایران در این خصوص را روشن دانست و گفت: «استفاده از انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای حق ایران است و ملت ایران آن را انتخاب کرده و براساس قوانین بین‌الملل می خواهد از آن استفاده کند و کسی نمی تواند مانع آن شود.

ادامه در صفحه ۲

تیترها

مشکینی: حکومت ایران تنها حکومت مشروع جهان است

صفحه ۲

تاخیر ۳ ماهه در سهمیه‌بندی بنزین

صفحه ۲

وزیر کشاورزی: رکورد خرید گندم را می شکنیم

صفحه ۱۱

بازار دیروز	
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۱۴۰۶۰ تومان
سکه تمام بهار «طرح جدید»	۱۴۱۰۰۰ تومان
نیم سکه	۷۱۰۰۰ تومان
دلار	۹۲۱ تومان
یورو	۱۱۸۰ تومان
شاخص کل بورس تهران	۹۲۸۷/۲

سرمقاله

دولت و رکن چهارم

رامین رادنیا

بدون شک آزادی مطبوعات و روزنامه‌نگاری آزاد در روزگار ما شاخص توسعه‌یافتگی و تمییز عقب‌ماندگی از پیشرفت است و هر چه تحمل دولت‌ها نسبت به رکن چهارم دموکراسی- مطبوعات- بیشتر باشد زمینه برای پیشرفت و آبادانی جامعه در سایه نظارت دقیق مطبوعات فراهم‌تر است. بنابراین بیهوده نیست که جوامع و ملت‌ها همواره برای دستیابی به توسعه‌یافتگی خواست آزادی مطبوعات و تحقق جریان آزاد اطلاعات و اخبار را مطرح و دنبال کرده‌اند و البته در تاریخ تحولات سیاسی- اجتماعی ایران نیز چنین بوده است تا آنجا که نخستین بار فضا برای رونق و آزادی مطبوعات از نهضت مشروطه باز شد و مترقی‌ترین قوانین مطبوعات ایران نیز به همان دوره بازمی گردد. در جایی که برای تضمین آزادی مطبوعات حتی کسب مجوز انتشار نشریه از دولت نیز در قانون گنجانده نشده بود چرا که دریافت مجوز از دولت، خود نوعی محدودیت توصیف می شد و ناشران تنها موظف به رعایت حقوق دولت و شهروندان بعد از انتشار بودند. از آن زمان تا امروز جامعه ایران فراز و نشیب‌های بسیاری را طی کرده است اما هنوز با حدود دارا بودن ۱۸۰ سال سابقه انتشار نشریه و روزنامه باز هم مطلوب نهایی به دست نیامده است و قد و قواره رکن چهارم هنوز کوتاه و نحیف است و توان ایستادن در برابر سه رکن دیگر را ندارد و هرازگاه باید هشداری را تحمل کند یا تهدیدی را پذیرا شود. شرایطی که مطبوعات را چند خانه به عقب بازمی گرداند و یا حیات آن را با مخاطره مواجه می سازد. اکنون که در ایران دولت هفته خود را گرامی می دارد و در عین حال تاکید می شود که دولت برای رفع فقر و رسیدن به توسعه و پیشرفت و آبادانی کشور تلاش می کند این پرسش مطرح می شود که دولت برای تقویت مطبوعات و رونق روزنامه‌نگاری آزاد، مستقل و متکثر که شرط توسعه‌یافتگی است چه کرده است و چه برنامه‌ای برای بهبود مطبوعات در ایران اندیشیده شده است. واقعیت این است که روزنامه‌نگاری ایران، به لحاظ کیفیت و کمیت، شرایط مطلوبی ندارد و مطبوعات متناسب با خواست جامعه پیشرفت نداشته اند و رفع موانع موجود نیز تا حد زیادی به اراده دولت بازمی گردد، اما راه آن تنها اختصاص سهمیه کاغذ و اختصاص وام و کمک‌هایی از این دست نیست. برای آنکه جوانمرگی مطبوعات پایان یابد، روزنامه‌نگاران به خاطر نبود امنیت شغلی و سختی‌ها از این حرفه نگریزند، مردم رغبت درخوری برای خرید مطبوعات داشته باشند و مدیر روزنامه بتواند چرخ اقتصادی نشریه را بگرداند، راهی باقی نیست جز آنکه رویکرد دولت در قبال مطبوعات متحول شود و سیاست‌ها مورد بازنگری قرار گیرد. تحمل دولت در شنیدن صدای مخالف و انتقاد منتقد همچون دیگر کشورهای جهان که هر روز صداوسیما نقد آن دولت‌ها را از زبان مطبوعات آنها بازگو می کند، افزون‌تر از امروز شود و دولت خود برای تصویب قوانینی مناسب در مسیر تحقق جریان آزاد اطلاعات و اخبار اقدام کند و بپذیرد که تحمل انتقاد، هزینه رسیدن به توسعه و آبادی و عدالت است و ایمان بیاورد که مطبوعات گرچه به ناگزیر ضریبی از خطا دارند اما بهترین راهکار و سازوکار نظارت در جامعه و تحلیلگر عملکرد نهادها و تشکیلات هستند و دریابد که استفاده مناسب از توان، ظرفیت و فرصت مطبوعات، ازجمله بهترین راه برای پیشبرد برنامه‌های دولت‌ها است. چنانچه در دنیای امروز نیز ثابت شده است که پیروزی و موفقیت دولت‌ها یعنی جلب افکار عمومی و داشتن رسانه‌های قوی و تاثیر گذار. شاید برخی مخالفت‌ها و انتقادها و اعتراض‌هایی که مطبوعات در برابر دولت مطرح کنند تمام و کمال نباشد و خطا یا اشتباهی در آن نهفته باشد، که البته خطا در این حرفه گریزناپذیر است و پذیرفته شده، اما سنجش آن با مجموعه مزایا و خدمتی که مطبوعات و روزنامه‌نگاران به کشور ارائه می دهند و دولت‌ها همیشه از آن بهره می‌برند و کاستی‌های خویش را شناخته و ترمیم می کنند قابل مقایسه نیست و حکم عقل و منطق آن است که هرگونه قضاوت در این عرصه با در نظر داشتن مجموعه دستاوردها اتخاذ شود. باید پاسخ داده شود که چرا اقبال مردم به مطبوعات کاهش یافته است، چرا صدها روزنامه و نشریه در تیراژ پایین فقط چاپ می شوند اما خریداری ندارند و گردانندگان آن در بدترین شرایط حرفه‌ای و با کمترین امکانات و تجهیزات فعالیت می کنند و یاس و ناامیدی از نداشتن مخاطب گریبان آنها را فشرده است.

ادامه در صفحه ۳۱

سومین ویژه‌نامه تابستانی شرق

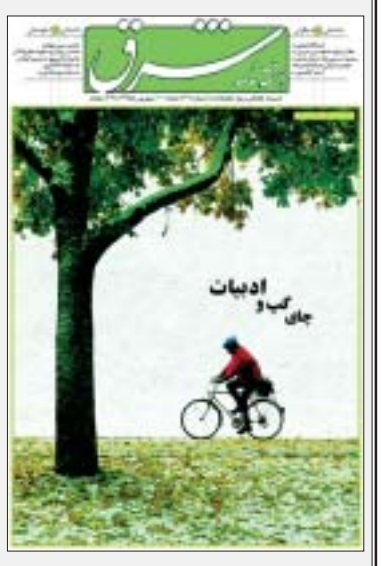

داستان‌های تابستان در هفته نامه شرق

پس از ویژه‌نامه راهنمای تعطیلات تابستان (تیر ۸۵) ویژه‌نامه طنز (مرداد ۸۵) فردا سومین ویژه‌نامه تابستانی شرق منتشر می‌شود. پیش از این در نوروز ۸۵ جلد اول کتاب داستان شرق را منتشر کردیم و پنج شنبه این هفته ۳۲ صفحه هفته‌نامه شرق به داستان‌های تابستان اختصاص خواهد یافت.

برادر ارجمند

جناب آقای دکتر سیدحسن هاشمی

رحلت والد ماجد جناب‌عالی را صمیمانه تسلیت عرض می‌کنیم. از درگاه خداوند تبارک و تعالی برای آن فقید سعید رحمت واسعه الهی و برای جناب‌عالی و خاندان محترم صبر و اجر مسئلت داریم.

محمد عطریان فر - مرتضی نیلی احمدآبادی

جناب آقای مهندس مهدی امیرمظاهری

درگذشت پدر گرامی‌تان خدایارخان امیرمظاهری را به جناب عالی و خانواده محترمتان تسلیت گفته، از خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای کلیه بازماندگان معزز صبر و سعادت مسئلت داریم.

محمد امیرمظاهری

فراخوان مقاله برای همایش منطقه‌یی

شرکت مدیریت منابع آب ایران و شرکت مهندسی مشاور مهاب قدس

وابسته به وزارت نیرو

با تاکید بر دو موضوع محوری زیر، همایش پژوهشی، فنی و مهندسی را برگزار می‌کند:

✓ ارزش آب و مدیریت عرضه و تقاضا با رعایت اصول توسعه‌ی پایدار

✓ بهره برداری و نگهداری از سازه‌ها و تاسیسات آبی

علاقه‌مندان لطفا به WWW.Mahabghodss.NET رجوع فرمایند.

شرکت ارتباطات زیر ساخت

آگهی مناقصه شماره ۸۵/۲۲ س

رجوع به صفحه داخلی

بازگشت همه به سوی اوست

با نهایت تاسف درگذشت شادروان

خدایار خان امیر مظاهری

را به آگاهی فامیل و همشهریان محترم نطنزی و دوستان و آشنایان می‌رسانیم.

مراسم یادبود آن زنده یاد روز جمعه ۸۵/۶/۱۰ از ساعت ۵ تا ۶/۳۰ بعد از ظهر در تهران، مسجدالنبی، انتهای کارگر شمالی برگزار می‌گردد.

خانواده‌های: امیر مظاهری، سرهنگ امینی نظری

جناب آقای مهندس محمد صفری

سرکار خانم اصغرنیا

درگذشت مرحوم مغفور حسین صفری کوشالی را به جناب‌عالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر مسئلت می‌نماییم.

دبیرستان دخترانه شهید اندرزگو منطقه ۲

جناب آقای مهندس محمد صفری

سرکار خانم اصغرنیا

درگذشت مرحوم حسین صفری کوشالی را تسلیت عرض نموده، برای آن مرحوم غفران الهی و برای بازماندگان صبر و اجر آرزومندیم.

طاهره احمدی دستجردی، صدیقه ایزدی، پوران دخت پیری، زهرا حامی، نرگس شاه محمدی، فاطمه محجوب

انتخاب اول

همه روزه همراه روزنامه در استان تهران (از کرج تا فیروزکوه) و استان های قم و قزوین

از روزنامه فروشی‌ها بخواهید